

Hieronder vindt u meer informatie over de 21 projecten die meedingen naar de Publieksprijs SKG Award 2021 voor duurzame gebiedsontwikkeling.

1.Verrukkelijk Vechtdal | Vechtdal | Ingediend door Marketing Oost

Verrukkelijk Vechtdal, een Leader Noord Overijssel project (2018-2022), kenmerkt zich door een gebiedsgerichte en integrale bottom up benadering, gericht op samenwerking en innovatie en met een helder doel: de afstand tussen streekproducenten en consumenten verkleinen door nieuwe producten te ontwikkelen. Zodoende werken bewuste en innovatieve ondernemers samen aan doelen als welzijn, klimaatverbetering en het omarmen van de circulaire economie. Het Vechtdal blinkt (inter)nationaal uit als groene, gastvrije en gezonde regio. Bovendien draagt de vrijetijdseconomie bij aan een brede regionale structuurversterking waardoor de leefbaarheid, de werkgelegenheid en het landschap verbeteren. Mede door dit programma blijven voorzieningen op het platteland op peil en worden kringlooplandbouw en kortere voedselketens gestimuleerd, gevolgd door een verminderde CO2 uitstoot. Daarnaast wordt in samenwerking met natuurpartijen, voor onder meer het ontwikkelen van voedselbossen eveneens de biodiversiteit vergroot. Zo ontstaat er een vitale leefomgeving om te wonen, werken en recreëren, waarin er balans is tussen welzijn en welvaart en door samenwerking noaberschap en sociale cohesie bij bewoners en ondernemers.

2.Erfdelen | Nederland | Ingediend als burgerinitiatief

Het Erfdelen concept is simpel: sociaal, duurzaam en kleinschalig wonen op voormalige boerenerven. Daarbij komt de gezamenlijke ambitie energieneutraal te bouwen, spullen te delen, landschap te onderhouden en ecologisch te tuinieren met aandacht voor elkaar. Het is een door velen aantrekkelijk gevonden idee, maar heeft nog weinig gerealiseerde projecten opgeleverd. Met die reden is dit project daarom opgezet om het proces van idee naar realisatie te gaan faciliteren. Het aantal nog vrijkomende erven en belangstellenden is groot en biedt nog langjarig perspectief voor het faciliteren van de ontwikkeling van Erfdelen projecten. Met het saneren van de voormalige boerenerven en het vervangen door kleinschalige duurzame woningbouw wordt een aanzienlijke kwaliteitsimpuls gegeven aan de ruimtelijk-landschappelijke ontwikkeling. Daarnaast draagt erfdelen bij aan de vitaliteit van het platteland en het bevorderen van het draagvlak van voorzieningen in de dorpen. Een veelbelovende ontwikkeling waarbij nog dit jaar de eerste Erfdelenprojecten van start zullen gaan.

3.Rhapsody | Amsterdam | Ingediend door Tangram

Rhapsody is een innovatief, duurzaam en toekomstbestendig woningencomplex aan de A10 Amsterdam. Een plek waar niemand wilde wonen is omgevormd tot een gewilde stadsoase én belangrijke sociale schakel voor de Kolenkitbuurt. Het ensemble biedt oplossingen voor tal van uitdagingen, van geluids- en fijnstofproblematiek en watermanagement tot klimaatopgaven, community building en sociale veiligheid. Bovendien is het woonproject qua opzet zeer flexibel ingericht en houdt het zo rekening met de behoeften van (toekomstige) bewoners. Met een bottom up – top down aanpak is middels intensieve samenwerking tussen buurt, ontwerpers, bouwer, gemeente en eigenaar het gelukt om niet alleen een bijzonder wooncomplex met een hoge bouwdichtheid te creëren, maar ook om van Rhapsody een ankerplek voor de buurt te maken waar het jaar rond buurtactiviteiten plaats kunnen vinden.

4.Waterfront | Harderwijk | Ingediend door Synchroon

Met de gebiedsontwikkeling Waterfront Harderwijk (2012-2025) worden er 833 woningen, 1.100 parkeerplaatsen in 2 parkeergarages, een jachthaven en stadshaven en 10.000 m2 commercieel/leisure ontwikkeld. Voor het bouw- en woonrijp maken werd het voormalige

industrieterrein gesloopt en gesaneerd. In dit proces heeft Boskalis de innovatieve onderzuigtechniek 'BeauDredge' toegepast. Zo werd met een enorme stofzuiger op zeven meter diepte zand opgehaald en vervolgens op de vervuiling gestort. Hierdoor ligt het asbest twee meter lager en onder een schone laag zand. Met het saneren van het oude, vervuilde industrieterrein en verplaatsen van de haven is er ruimte ontstaan waar een fijn woonmilieu. Door deze ontwikkeling heeft Harderwijk weer een gezicht aan het water gekregen. Bij de transformatie van het Boulevardgebied is bovendien veel aandacht geweest voor archeologie. Zodoende is een deel van de oude stadsmuur en het bastion bewaard gebleven en opgenomen in openbaar gebied: 'de Kiekmuur'. Daarnaast is er tijdens de gebiedsontwikkeling kwaliteit en duurzaamheid toegevoegd in het openbaar gebied zoals beweegbare bruggen en in de materialisatie. Dit alles heeft geleid tot een groen, levendig gebied waar men kan wonen, recreëren en sporten nabij de binnenstad van Harderwijk met al haar faciliteiten.

5.Haven Zuid | Alblasserdam | Ingediend als Burgerinitiatief

Als onderdeel van de structuurvisie 2040 en het gebiedsperspectief Kinderdijk wordt op Haven Zuid een wooncomplex met een transferium ontwikkeld dat dient voor bezoekers aan Wereld Erfgoed Kinderdijk om zo het dijklint Alblasserdam – Kinderdijk en het Molengebied te ontlasten. Het project wordt gedreven vanuit een burgerinitiatief in samenwerking met publiek, private en maatschappelijke (kennis)instellingen en partijen. Het burgerinitiatief richt zich met name op de overtuiging dat de herbouw van de schutsluis en het verleggen van de primaire Waterkering een randvoorwaarde is voor verdere ontwikkeling. In het project spelen onder meer het erfgoed, toerisme, ecologie en biodiversiteit een belangrijke rol. De nieuwe verbinding maakt een route binnendoor naar Wereld Erfgoed Kinderdijk en een rondje Alblasserwaard mogelijk. Het draagt ook bij aan een robuuste duurzame ontwikkeling van het centrum.

6.Programma IODS | Delft/Schiedam | Ingediend door Delft/Schiedam

De Integrale Ontwikkeling tussen Delft en Schiedam (IODS) is een gebiedsgericht programma dat bestaat uit zes kwaliteitsprojecten. Het programma is ontwikkeld in een samenwerkingsverband tussen Rijk, Provincie Zuid-Holland, lokale overheden en maatschappelijke organisaties. Gelijk met de aanleg van de A4 Delft - Schiedam wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van Midden-Delfland en de stedelijke inpassing van de A4 tussen Schiedam en Vlaardingen. Een van de projecten omvat natuurontwikkeling en -bescherming in combinatie met recreatie. Dit gaat om onder andere 100 hectare nieuwe natuurontwikkeling, 250 hectare zwaar agrarisch natuurbeheer en de aanleg van ecopassages. Daarnaast betekent het openstellen van de A4 Delft-Schiedam voor verkeer een efficiënter hoofdwegennet, minder sluipverkeer en meer veiligheid op lokale wegen en winst als het gaat om reistijd en afstand. Bovendien is door een zorgvuldige inpassing van de A4 Delft-Schiedam, met onder andere een landtunnel, geluidswallen en een gedeeltelijk verdiepte ligging, de snelweg zo min mogelijk te zien, te horen en te ruiken. In het project is gebruikgemaakt van een open planproces. Provincie en stakeholders hebben zo gezocht naar een integrale gebiedsgerichte kwaliteitsverbetering voor de problemen in het gebied, in samenspraak met belanghebbenden. Midden-Delfland wordt inmiddels gekenmerkt door een uniek open en groen gebied tussen Den Haag en Rotterdam en legt een verbinding met het Groene Hart.

7.Oosterwold | Almere | Ingediend door Gemeente Almere

Oosterwold is een groen gebied van 4.300 hectare tussen Almere en Zeewolde waar op termijn 15.000 woningen komen te staan. Hier is de ultieme vorm van 'doe-het-zelf'-gebiedsontwikkeling te vinden. De overheid heeft een bescheiden maar cruciale rol in dit proces. Vooraf is aan de hand van ambities en spelregels duidelijk gemaakt wat het raamwerk is waarbinnen de initiatieven mogelijk zijn. Het werken in de geest van de Omgevingswet zit daarmee ingebakken: geen nee tenzij, maar ja mits. Conform de ambities wordt Oosterwold 'duurzaam en zelfvoorzienend' met 'stadslandbouw als drager'. Minimaal 50 procent van elk perceel is gereserveerd voor stadslandbouw: lokaal,

duurzaam geproduceerd voedsel. Iedere bewoner, initiatief of bedrijf is naast ontwikkelaar en bewoner ook stadsboer en draagt zo bij aan de toekomstige voedselproductie van Almere. Duurzame opwekking van energie vindt onder andere plaats door gebruik van warmtepompen, zonnepanelen en energieopwekkende heipalen. Hergebruik van energie, grondstoffen en vooral (afval)water dragen bij aan het circulaire karakter van Oosterwold. Bovendien is op ieder erf waterberging verplicht. Opvallend aan Oosterwold is het opdrachtgeverschap dat gevoerd wordt door de initiatiefnemer of collectief door meerdere initiatiefnemers. De ontwikkelaar is hier dus (zo veel als mogelijk) uit de keten verdwenen. Oosterwold wordt zodoende op een andere manier ontwikkeld. Dichtbij de burger, kleinschaliger, meer vraaggericht en vooral: met een andere rol van de overheid.

8.De Nijverheid | Leiden | Ingediend door Steenvlinder

Bij de ontwikkeling van de Nijverheid zijn het de bewoners die de sleutel vormen tot een betere en gezonde samenleving. Er wordt ontwikkeld in samenwerking met en voor mensen die zelf de regie willen voeren over het ontwerpen en bouwen van hun woning: duurzame zelfbouwers. Zo worden 72 woningen ontwikkeld waarvan 48 kluswoningen, waaronder 24 zelfbouwkavels, stuk voor stuk ontwikkelingen die zonder concessies op kwaliteit van de woonomgeving tot stand komen. Sterker nog, zelfbouwers leggen de duurzame lat hoger dan de regelgeving voorschrijft. In de Nijverheid kiezen veel zelfbouwers voor houtbouw. Verder wordt het gebied gasloos opgeleverd door bij iedere woning een individuele warmtelus (voorbereiding voor warmtepomp) te plaatsen. Bovendien wordt gebruik van zonne-energie gestimuleerd door iedere bewoner 5.000 euro korting te geven op het plaatsen van zonnepanelen. Het uitgangspunt is dat straks alle 24 kavels een EPC van nul hebben. De beschikbaarheid van deelauto's is daarnaast een extra stimulans om een aanschaf van een tweede auto achterwege te laten. De bomen en de bosschages worden zoveel mogelijk met rust gelaten wat de biodiversiteit ten goede komt. Waar mogelijk wordt het extra versterkt door groen voor ontmoeting te ontwikkelen, in beheer van de bewoners. Het uiteindelijke resultaat: een betere en duurzame samenleving op maat.

9.Kortenoord | Wageningen | Ingediend door BPD

Toen het woord hittestress nog aan een opmars moest beginnen en nog bijna niemand van nul op de meter had gehoord, startte BPD met de ontwikkeling van een nieuwe, duurzame woonwijk in Wageningen: Kortenoord. Op het voormalige universiteitsterrein in Wageningen, nabij het centrum, worden 1100 woningen gasloos opgeleverd en als het even kan ook nul-op-de-meter: de temperatuur in de nieuwe woningen wordt geregeld via bodemenergie, elektra wordt zoveel mogelijk opgewekt met zonnepanelen op de daken van de woningen en op verschillende manieren worden bewoners gemotiveerd om hun elektraverbruik zo laag mogelijk te krijgen. Deze energieambities vertalen zich inmiddels ook in de inrichting van de openbare ruimte: de lantaarnpalen hebben ledverlichting en er zijn laadpleinen voor elektrische auto's. Daarnaast wordt de wijk ook klimaatdaptief ontwikkeld. Naast de oude, majestueuze bomen die al in dit gebied stonden, zijn extra bomen geplant en groene tuinafscheidingen gecreëerd, die zorgen voor schaduw en sfeer. Om hemelwater op te vangen, is een groot bassin met helofytenfilter aangelegd dat met haar waterbergend vermogen ook een bijdrage aan de verduurzaming van omliggende wijken levert. Gedacht vanuit circulariteit zijn universiteitsgebouwen getransformeerd. Bovendien worden woningen in de laatste fase volledig in hout uitgevoerd en voorzien van een materialenpaspoort voor toekomstig hergebruik.

10.Proeftuin Erasmusveld | Den Haag | Ingediend door BPD

In een tot voor kort desolaat gebied, een voormalig volkstuintencomplex, tussen de Vinexwijk Wateringse Veld en de voormalige krachtwijk Den Haag Zuidwest worden 370 woningen ontwikkeld op basis van 9 ontwerpprincipes voor duurzame gebiedsontwikkeling. Vanuit drie kernwaarden (gezond, stads en samen) is met toekomstige bewoners gezocht naar de identiteit van dit gebied om

hier samen organisch kleur aan te geven. Met voedsel- en beweegtuinen wordt gezond gedrag gestimuleerd. Groen (op maaiveld- en dakniveau) en vijvers zorgen voor veel waterbergend vermogen. Eveneens vangen Wadi's het hemelwater op en leiden dit naar een grote waterpartij. Het sociale aspect van samen wonen in een wijk wordt gefaciliteerd middels het gebruik van deelauto's en fietsen tot en met het realiseren van een buurtkas en moestuinen. Met co-creatiesessies en een ontwerpprijsvraag is aan ideeën over duurzaamheid en de functie van collectieve ruimtes en voorzieningen invulling gegeven. Proeftuin Erasmusveld wordt een gasloze, energiezuinige wijk. Temperatuur van woningen wordt gereguleerd met een collectieve installatie voor warmte-koudeopslag. Bovendien worden gebouwen zoveel mogelijk op de zon georiënteerd om optimaal gebruik te maken van zonne-energie en daglichttoetreding. Verder gaat gezond en langzaam verkeer in de wijk boven autoverkeer en parkeren auto's aan de randen van het gebied. Zo wordt er een ecologische zone gecreëerd, met een verscheidenheid aan soorten woningen in een groene en waterrijke omgeving.

11. Project OurDomain | Amsterdam | Ingediend door OZ Architect

OurDomain Amsterdam South East is gesitueerd in Amsterdam Zuidoost, in de wijk Bijlmer-Centrum, op bedrijventerrein Amstel III. Het uit drie gebouwen bestaande complex is gelegen op een kennis-as van onderwijsinstellingen en studentenwoningen. De gebouwen van het complex zijn verbonden met een publiek toegankelijk stadspark. De openbare weg richt zich straks meer op de voetganger en fietser in plaats van op de auto. De campus is bovendien zo ingericht dat mensen letterlijk oog voor elkaar hebben en ontmoeting en sociale cohesie gefaciliteerd worden. Het park wordt natuurinclusief, de gebouwen veranderen van hotspot naar een cool spot waarin waterberging een integraal onderdeel vormt. Ook wordt er gedacht aan economische duurzaamheid van het gebied. Zo fungeert OurDomain Amsterdam South East als een katalysator voor de verdere gebiedsontwikkeling van Amstel III en zijn er op de lange termijn economische rendementen te verwachten op het gebied van bedrijvigheid, werkgelegenheid en het aantrekken van investeerders. Toekomstgericht zal Amstel III in 2027 onherkenbaar veranderd zijn met een door appartementen en woontorens gedomineerde skyline met een mix van wonen, werken en recreatie.

12. Nationaal Park Nieuw Land | Flevoland | Ingediend door Provincie Flevoland

Nationaal Park Nieuw Land is het jongste en op-één-na grootste nationale park in het hart van Nederland waar grootschalige duurzame gebiedsontwikkeling ten behoeve van natuur en natuurbeleving plaatsvindt. De inzet van de partners is om een Nationaal Park te realiseren dat bijdraagt aan een verbeterde ecologische kwaliteit en aan een sterk imago van de regio, dat een economische impuls geeft door meer toerisme, een aantrekkelijk vestigingsklimaat biedt in de Metropool Regio Amsterdam, evenals een woon- en leefomgeving van wereldklasse. Omwonenden, maatschappelijke organisaties en bedrijven kunnen daarnaast meedenken binnen een brede klankbordgroep. Ook is er voortvarend aan de slag gegaan met een breed scala aan projecten zoals natuurontwikkeling door onder meer uitbreiding van de natuurkernen in het Markermeer, alsmede de versterking van de natuur door moerasuitbreiding en beschutting in de Oostvaardersplassen en het verbinden van deze plassen en de Lepelaarplassen met het Markermeer. Bovendien wordt voor de natuurbeleving gewerkt aan het realiseren van uitnodigende entreegebieden en het verbeteren van recreatieve routestructuren vanuit deze gebieden. Zodoende beoogt Nieuw Land één Nationaal Park van vier natuurgebieden te worden en in 2040 een vaste waarde in de samenleving te zijn, dat voor maar liefst 350.000 mensen bereikbaar is op fiets- en loopafstand. Een park dat zich kenmerkt als vogelparadijs van internationale betekenis en dat door de inwoners van Flevoland, Nederland en daarbuiten als zodanig beleefd en ervaren kan worden.

13.De Meelfabriek | Leiden | Ingediend door Gemeente Leiden

De Meelfabriek is een herontwikkelingsproject waarin de kwaliteiten van industrieel erfgoed worden verbonden met de hedendaagse kenniseconomie. Door een nadrukkelijke functievermenging gericht op variëteit en diversiteit worden de voorwaarden gecreëerd voor een vitaal en creatief trefpunt. Het hergebruiken van erfgoed betekent dat het architecturale weefsel en de bijbehorende materialen niet opnieuw gemaakt, vervoerd en verwerkt hoeven te worden. Hernieuwbare energiebronnen zoals wind en zonlicht en de keuze voor duurzame materialen worden bij de Meelfabriek allemaal ingezet om te helpen bij energiezuinige verwarmings- en koelsystemen. Het project introduceert ook carpools, huurfietsen, een elektrische boot en oplaadpunten in de ondergrondse parkeergarage. De stad is nauw betrokken bij de ontwikkeling van het Singelpark. Daarmee is het meer dan alleen een parkproject: het vertegenwoordigt het ideaal van een groener, duurzamer, socialer, mooier en spannender Leiden.

14.Lingemeren | Echteld (Gelderland) | Ingediend door K3

Het gebied dat nu Lingemeren is, gelegen aan de A15 bij Echteld in Gelderland, was ooit voornamelijk landbouwgrond met een naastgelegen camping. In gezamenlijkheid met de omgeving, (natuur) organisaties en betrokken overheden wordt de Lingemeren ontwikkeld tot een aaneengesloten, waterrijk natuur-, woon- en recreatiegebied met in het landschap ingepaste duurzame energieoplossingen, zoals drijvende zonnepanelenvelden om zonne-energie op te wekken. Daarnaast worden natuurlijke oevers, natuurgebieden en eilanden gerealiseerd die de biodiversiteit vergroten. Door diverse soorten beplanting aan te brengen heeft het landgoed in elk seizoen een andere, speciale aanblik. Het onderhoud wordt gedaan door lokale hoveniers én de schapen van een van de omwonenden. Hierdoor ontstaat er een duurzame verbinding met de omgeving, met alle betrokken organisaties. De eilanden vormen een verbinding tussen de noord- en zuidoever, waar wandelaars gebruik van kunnen maken. Zo fungeert het gebied als landschappelijke, 'groen-blauwe' buffer tegen het bedrijventerrein Medel en de oprukkende verstedelijking ten westen van het gebied. Met grondstoffenwinning wordt letterlijk en figuurlijk de ruimte gegeven om de Lingemeren verder te ontwikkelen en een bijdrage te leveren aan onder andere de huizen- en wegebouw.

15.Erfkamerlingschap | Rijnstrangengebied (Herwen) | Ingediend door Staatsbosbeheer

Herinrichting door kleiwinning. Door samen te investeren zijn in het Rijnstrangengebied goede omstandigheden gecreëerd voor de ontwikkeling van het in Nederland zeldzaam geworden rietmoeras en zijn bewoners. Waterriet is typerend voor het Natura 2000-gebied De Gelderse Poort waar Erfkamerlingschap deel van uit maakt. Maar voor het bestaan ervan dienen de omstandigheden aan specifieke eisen te voldoen. Zo moet het nat genoeg zijn en zijn verschillende waterstanden in het voor- en najaar nodig. In de Rijnstrangen is dit riet aanwezig en daarom een hotspot voor de zeldzame moerasvogels. Ook is er door de herinrichting 20 hectare (riet)moerasnatuur gerealiseerd dat ruimte biedt aan moerasflora- en fauna. Het gebied is beleefbaar door het Klompenpad dat langs het Erfkamerlingschap loopt. Dit pad leidt wandelaars langs de ruige rietvelden, over dijkjes, via twee trekpontjes en langs redoutes; verdedigingswerken uit de Tachtigjarige Oorlog. Zo worden natuur, cultuurhistorie en recreatie met elkaar verbonden. Kleiwinning is de (financiële) drager achter het plan. Doordat het gebied voorheen een zijtak van de Rijn was, zijn delfstoffen door de rivier afgezet zoals klei en zand. Het gebied is heringericht door klei af te graven. Deze klei wordt weer gebruikt in de bouwsector (grof keramische industrie) als grondstof voor het maken van dakpannen en bakstenen. Door kennis, projecten en doelen te combineren is er meer bereikt dan de som der delen. Zo kon de publiek-private samenwerking tussen marktpartij, natuurorganisatie, overheid, maar ook afstemming met lokale agrariërs en omwonenden leiden tot een eerste significante parel van een prachtige grotere ketting.

16. Tuinbuurt Vrijlandt | Rotterdam | Ingediend door Ballast Nedam

In Rotterdam Zuid wordt gewerkt aan de duurzame gebiedsontwikkeling Tuinbuurt Vrijlandt. Zowel de hardware (circulariteit, milieu, mobiliteit en natuur- en biodiversiteit), als de software (bewegen, community, ontspanning, gezonde voeding en zingeving) worden zeer bewust geprogrammeerd. Om de ambitieuze gebiedsdoelstellingen te realiseren wordt met publieke en private partijen gewerkt, profit en non-profit en de wetenschap. Het project is gebaseerd op de wetenschappelijke theorie van de Tuinsteden en de 17 Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties en gericht op lang, gezond en gelukkig leven. Om dit mogelijk te maken liggen de duurzaamheidsambities hoger dan de (wettelijke) eisen en zijn de woningen gasloos door gebruik van stadsverwarming en energieneutraal door het opwekken van hernieuwbare energie met een hoog rendement uit zonnepanelen op de daken. Vanuit het oogpunt van circulariteit krijgen de woningen een materialenpaspoort. Om oververhitting in de warme zomermaanden te voorkomen worden zonwerend glas, zonwerende dakoverstekken, luifels en buitenzonwering geplaatst. Eveneens wordt voorzien in wateropvang in dit laagliggende gebied en wordt er natuurinclusief gebouwd. Zo borduurt de tuinbuurt voort op de gewaardeerde principes van de 19e-eeuwse tuinstadgedachte en is Vrijlandt tegelijkertijd eigentijds met oplossingen voor hedendaagse opgaven als comfort en duurzaamheidswensen.

17. Hogekwartier | Amersfoort | Ingediend door KCAP

Hogekwartier is een integrale gebiedsontwikkeling van 21 hectare. De naoorlogse stadswijk wordt vernieuwd met een focus op diversiteit, sociale duurzaamheid, ecologie en mobiliteit. Er komen onder meer 820 woningen en een stedelijk zwem- en sportcomplex. Het stedenbouwkundig plan heeft als doel sociale huisvesting en voorzieningen op basisniveau (of erboven) brengen. Het masterplan dat ontworpen is integreert de rijkdom aan informatie uit het participatietraject en diverse beleidskaders op verschillende niveaus. Bovendien staat verdere samenwerking met bewoners, wijkpartners en belangengroepen centraal. Zo ontstaat maatschappelijke meerwaarde en een gevoel van betrokkenheid en eigenaarschap. Welzijn van bewoners is bovendien een van de speerpunten voor de herontwikkeling. Zo is er veel aandacht voor daglichttoetreding, preventie van geluidsoverlast, thermisch comfort en (binnen)luchtkwaliteit. Verder worden bouwmaterialen van gesloopte woningen hergebruikt en op hoogwaardige wijze gerecycled om de milieubelasting te beperken en voldoen de nieuwbouwwoningen aan alle duurzaamheidseisen, deels EPC en deels BENG uitgevoerd. Ook wordt het hele project voorzien van een duurzaam energiesysteem. Wat het gebied bijzonder maakt is het waterrijke milieu van poelen en rietlanden in het landschap van het Vallekanaal. Deze ecologische zone versterkt de biodiversiteit van de stad en voorziet in een recreatief wandelpad met verblijfsplekken. Zodoende ontwikkelt Hogekwartier zich tot een gezinsvriendelijke wijk voor wonen, ontspannen, ontmoeten en sporten met diverse voorzieningen binnen handbereik: het bruisende centrum, veel groen op loopafstand en unieke sportfaciliteiten.

18. Science Park | Amsterdam | Ingediend door KCAP

Science Park Amsterdam is één van vier campuslocaties van de Universiteit Amsterdam en ontplooit zich als ruimte voor onderwijs, onderzoek en ondernemen met respect voor historische en landschappelijke lagen. Het 54 hectare tellende masterplan voor 500.000 m² gemengd programma bevat onder meer de universiteit, bedrijven, instellingen, een hotel en congresvoorziening, woningen (vrije sector en studentenhuishuisvesting), een nieuw NS treinstation en een nieuwe aansluiting op de snelweg A10. Het gebied fungeert als belangrijke testcase voor duurzame stedelijke campusontwikkelingen. En ondanks de uitgebreide bebouwing blijft de oorspronkelijke kwaliteit van het landschap en de ecologische biodiversiteit behouden door de zorgvuldige aanpak. De landschapsstroken combineren waterkanalen en inheemse flora om in een doorlopend groen en blauw raster te contrasteren met het stedelijke programma. Stadsverwarming en stroomvoorziening worden afgeleid van het grote datacenter in de oostelijke hoek van het terrein. Overtollige warmte van de servers wordt opgeslagen en gerecycled om de andere gebouwen in het Science Park te

verwarmen. De ruimtelijke kwaliteit van het gebied kenmerkt zich verder als een stelsel van semi-openbare ontmoetingsplekken in en tussen de gebouwen, verbonden door een openbaar weefsel dat zich uitstrekt over het hele gebied. Zo is Science Park, in tegenstelling tot het beeld van de traditionele campus met solitaire gebouwen in het groen, opgezet als netwerk dat voor ruimtelijke en sociale samenhang zorgt.

19. STADPARK XXL DORDWIJKZONE | Dordrecht | Ingediend door Gemeente Dordrecht

De Dordwijkzone loopt als groene zone centraal door de stad, en is voor de meeste inwoners binnen 15 minuten te bereiken. Deze zone heeft al veel kwaliteit, maar bestaat op dit moment uit een aaneenschakeling van verschillende gebieden. De ambitie is om de gehele groene zone te transformeren naar een klimaatbestendig en toegankelijk stadspark waar sport, recreatie en water, ecologie en natuur voor de Dordtenaar beschikbaar zijn. Het nieuwe stadspark zal het groen binnen en buiten de stad met elkaar verbinden. Dit geeft een enorme impuls aan het groenblauwe netwerk. Door investeringen in groenblauw wordt tevens de kwaliteit van de leefomgeving en luchtkwaliteit verbeterd. Groenblauwe voorzieningen dragen bij aan hittebestendigheid en waterberging die steeds belangrijker worden. Het ruimtelijke programma kenmerkt zich verder door het ontwikkelen van 2 hoofdstructuren die noord en zuid verbinden met de meekoppelkansen voor nieuwe passende functies. Door de huidige kwaliteiten en identiteiten te versterken kunnen de verschillende gebieden samen het stadspark gaan vormen. Ook wordt de bereikbaarheid binnen de stad verder vergroot door het verbeteren van de aansluiting en verbinding tussen woonwijken als onderdeel van de programma's Spoorzone en Dordwijkzone uit de agenda Dordrecht 2030. Dit vergroot de sociale cohesie en netwerken in de stad. De Dordwijkzone kan zo bijdragen aan de (kwalitatieve) groei van de stad.

20. Integrale Ontwerpmethode Openbare Ruimte | Amsterdam | Ingediend door Gemeente Amsterdam

De druk op de openbare ruimte neemt toe - onder, op en boven het maaiveld. Grote opgaven als de energietransitie en klimaatadaptatie zorgen voor extra ruimteclaims terwijl we op sommige plekken willen verdichten en het gebruik willen intensiveren. De integrale ontwerpmethode openbare ruimte is een manier om tijdig en integraal keuzes aan alle relevante partijen te presenteren om tot optimale, duurzame inrichting van de openbare ruimte te komen. Met de methode worden allerlei ruimteclaims systematisch beschreven door alle schaalniveaus heen, van netwerken tot maatregelen op gebouwniveau. De ontwerpmethode is daarmee een soort onderlegger die alle actieve partijen in de openbare ruimte in staat stelt om de plannen en ambities te spiegelen aan de ruimtedruk, de oplossingen die voorhanden zijn en de gevolgen van de keuzes die daarbij gemaakt kunnen worden. Het heeft voor de gemeente Amsterdam al enkele klinkende resultaten opgeleverd (Hondsrugpark en Amstelstad). De integrale opzet scheelt enorm veel ruimtebeslag in de ondergrond. Voor de rijksoverheid is deze methode een zeer bruikbare verkenning om in de toekomst tekeningen en projecties in de openbare ruimte te uniformeren.

21. Nieuwe Driemanspolder | Zoetermeer, Leidschendam-Voorburg, Den Haag | Ingediend door N3MP en Rijnland

Door verschillende belangen en wensen samen te brengen is een voormalig agrarisch gebied veranderd in een gebied waar mensen kunnen recreëren en genieten van de natuur, maar dat tegelijkertijd ingezet kan worden voor 'piekberging'. Samenwerking tussen partijen in dit project laat zien dat doelen om de gevolgen van klimaatverandering en verlies van biodiversiteit tegen te gaan, samengaan met doelen om het welzijn en de bewustwording van inwoners van het stedelijk gebied te bevorderen. De herontwikkeling van de Nieuwe Driemanspolder was een grootschalig project. Alle grond die is afgegraven voor de piekberging is elders in het gebied weer gebruikt, bijvoorbeeld voor de aanleg van kades. Binnen het projectgebied zijn diverse objecten gesloopt om ruimte te maken voor de herontwikkeling. De vrijgekomen bouwstoffen uit de sloop hebben een nieuw leven

gekregen als fundering voor wegen en de padenstructuur in het gebied. Het resultaat mag er zijn: een piekberging voor twee miljoen kubieke meter water en natte natuur met diverse recreatievoorzieningen voor de omgeving.